

ApCsel; 18:1-8.

Azért is egy nagyon izgalmas könyv az ApCsel, mert egy, a miénkhez nagyon hasonló pogány világot ír le, melyben élnek mindenfelé Istenhez tartozó vallásos emberek is, ők a zsidók, akik valamicskét tudnak már róla, de a pogányság mindenütt többségben van.

Istennek pedig az az üdvözítő akarata, hogy ennek a világnak a vallásosai is meg a pogányai is mind megtudják, hogy ő mennyire szereti őket, és szeretetből mit tett értük. Hogy halljanak róla, hogy úgy szereti Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte, hogy aki hisz öbenne el ne vesszen, hanem örökélete legyen. – Ezért küldte el Isten Pál apostolt, hogy járja be a provinciákat, keresse fel a városokat, és mindenfelé hirdesse ezt az örömhírt: Eljött a megígért szabadító, Isten elküldte szent Fiát, a világ megváltása megtörtént, van bűneinkre bocsánat, mert meghalt értünk Jézus. És van örökélet, mert fel is támadott. S ez a Jézus a Krisztus, aki által Isten csodálatos lényét tökéletesebben ismerhetjük meg, mert általa sokkal jobban látható Isten kegyelme, irgalma, szeretetének határt nem ismerő nagysága.

S érdekes módon, mikor Pál apostol ezt kezdi el hirdetni teljes lendülettel, akkor ennek nem örül mindenki. Sőt! Ez az örömhír, hogy Jézus a Krisztus, még indulatokat is kavar. S pont akiknek a legjobban kéne örülniük, a vallásos zsidók, nem örülnek, hanem közülük sokan ellenállnak és az apostolokat szidalmazták. Vajon miért?

Hát csak azért, – és most figyeljünk jól! – mert egészen más dolog hinni *egy istenben*, s egészen más dolog hinni Jézus Krisztusban, mint a Szentháromság Isten második személyében, akin keresztül feltáruul előttünk a Szentháromságban egy Isten csodája. Egészen más e kettő. Mert *egy istenben* hinni, olyan se íze, se büze dolog. Persze sok fokozata és megjelenési formája van ennek a „hiszek egy istent” vallásosságnak, de ez az a langymeleg, amit az élő Isten utál. Mert ez az „*egy isten*” hit olyan kényelmes kis dolog. Nézzük ennek a kényelmes „*egy isten*” hitnek néhány megjelenési formáját! Nézzünk az effajta vallásosságból fakadó mondatokat!

Nem tagadom az Istent, (mert gyáva is vagyok ehhez, meg minek is tagadnám,) viszont nem is igen foglalkozok vele. De hiszem, hogy van valahol egy isten. Más tulajdonsága nincs is neki, mint hogy van, legalábbis ezen kívül semmit nem tudok említeni. – Ugye ismerünk ilyen embereket, akik ennyit tudnak az Istenről, hogy van, vagy csak annyit, hogy valahol kell lennie. Mint egy elvesztett szemüvegtoknak... – *De valahol messze van, távol, s így érinthetetlen. Fenn van az egekben, a fellegek fölött. Fehér szakálla van, és mosolyog, ha meg rosszkedvű, villámokat szór. Talán azt elvárja tőlem, hogy jó ember legyek, vagy legalább ne túl gonosz. Én meg azt várom el tőle, hogy jó körülményeket adjon. De ha Isten mégse teljesíti vágyaimat, s ráadásul baj is ér, akkor értetlenül kérdezem tőle: miért?* – ezek a mondatok is az „*egy isten*” hit egy fajtájának a jellemzői. S ez a fajta hit egyáltalán nem ritka manapság. Biztos mindannyiunknak sok olyan ismerőse van, aki ilyesféle „*egy isten*” hittel nyugtatja magát.

Aztán az is az ilyen „*egy isten*” hitnek a lényegéhez tartozik, hogy megértsem az Istent. Azaz az Isten csak akkora legyen, hogy beférjen a buksimba. *Még hogy Szentháromság! Még hogy egy Isten, s ugyanakkor három személy! Nem! Ez az én eszembe nem fér, tehát ne legyen. Az egy ne legyen három! Az egy legyen egy. Még mi nem kéne! Egy az Isten! – mert az én fejemben ez így fér meg. S általában semmi se legyen, ami az én komfort zónámba nem illeszthető! Persze. Adjon Isten parancsokat: „ne ölj, ne lopj”, hogy attól a sok gonosz embertől biztonságban legyen az életem és vagyonom. Ezek szép, értelmes parancsok. Ezek mentén működhet egy társadalom. De csak semmi túlzás!* A bibliai gazdag ifjúnak volt ilyesmi hite. Ne ölj, ne lopj, ne paráználkodj, tiszteld szüleidet – *mindezt ifjú koromtól fogva megtartottam.* Tökéletesen elvolt ezekkel a parancsokkal. De Jézussal neki is meggyúlt a baja. *Még hogy mondjak le teljes vagyonomról?! Még hogy összegyűjtött kincseim helyett Jézusra bízom magam?! Micsoda értelmet szétfeszítő, esztelen radikalizmus ez?* – kérdezte magában, és hátat fordított Jézusnak, a Jézusban megismerhető Istennek. Neki ez az Isten nem kellett. Neki a saját *egy istene* kellett, aki szépen bennhagyja őt a komfortzónájában. – Ez is az „*egy isten*” hitnek egy típusa.

Megint egy másik típust jelenítettek meg azok a zsidók, akik Korinthusban Pálra támadtak. Ők nem az Istennel nem törődő „*egy isten*” hívők csoportjába tartoztak. Ők nem a legkényelmesebb vallásgyakorlási módot keresték, s ők gyakorolták is vallásukat. Eljártak a zsinagógába, ismerték az Írásokat, és szigorúan megtartották az ősök hagyományát. Tizedfizető gyakorlatukkal sok mai keresztyénre rápirítának. Mi volt mégis velük a baj? Miért lettek dühösek, mikor meghallották, hogy Jézus a megígért megváltó, a Krisztus. Miért nem tudták örömmel fogadni Isten ajándékát? Azért, mert ők igazából a szokásaikat szerették és nem Istent. Isten valami újat mutat meg önmagából? – *Ne mutasson! Ő legyen csak olyan, amilyenek megszoktuk. Viselkedjen rendesen, ahogy megszoktuk. Jó helyen volt ő az égben, nem kell itt a földre jövegetni. Nem kell azért az emberszeretetet túlzásba vinni. Nem vagyunk mi, vallásosak olyan rosszak, hogy értünk meg kelljen halni, a pogányok meg – ha élni akarnak – javuljanak meg. Ne akarjon itt az Isten fűnek-fának üdvöt adni, hanem szolgáltasson rendesen igazságot, azaz minket, vallásos zsidókat emeljen világuralomra, a többieket meg ítélje el.* Nekik egy ilyen „*egy isten*” kellett volna. Egy bíró, aki az ő igazságukat elismeri, a többieket pedig zordan elítéli. De nem kellett nekik a Szentháromság Isten, aki Jézusban, a Fiúistenben megmutatta nekünk, hogy ő nem csak szigorú bíró, nem csak az özönvíz ítéletes Istene, hanem szerető mennyei Atya is, aki nem csak a vallásos zsidókat, hanem az őt még nem ismerő pogányokat is szereti, és zsidókat és pogányokat egyaránt megtérésre hív. – De nekik ez a Fiúistenben megismerhető Szentháromság Isten nem kellett. Nem kellett, mert nem szerették ők az embereket se. A missziót ímmel-ámmal végezgették, mert felsőbbrendűség tudatuknak hízelgett, ha némelyek a pogányok közül hozzájuk tértek, de egyáltalán nem akarták, hogy a pogány tömegek megtérjenek, és velük egy rangra emelkedjenek, Isten népe teljes jogú tagjaivá legyenek. Hogyisne! A végén még elveszítjük Isten népében a meghatározó szerepünket. Ezért nem kellett nekik az az Isten, aki Jézusban a pogányokért is keresztre adta magát, s aki a pogányok szívében is kész szállást venni Szentlelkével.

Pál pedig felismerve mindezt, otthagyta őket, s elment azokhoz a pogányokhoz, akiket ezek az emberek megvetettek. Elment azokhoz, akik örömmel tudták fogadni azt, hogy az élő Isten nem azért jött el, hogy őket korábbi istentelenségük miatt megbüntesse, hanem azért, hogy megváltsa. Ők örültek neki, hogy Isten elkészítette számukra a bocsánatot, mert ők képesek voltak felismerni, hogy nem érdemelnek Istentől jutalmat, sőt büntetést érdemelnek. De örültek, mert meglátták Jézusban Isten kegyelmes arcát, s felismerték, hogy nem kell régebbi bűneiket letagadniuk, nem kell a helyrehozhatatlant helyrehozniuk, elegendő megbánni és bevallani, és Isten megbocsátja mindezt. Mekkora ajándék! Sokszor egy-egy ember bocsánatát is olyan nehéz megszerezni. (Olykor még olyan ember bocsánatát is, aki ellen voltaképpen nem is vétettünk.) És akkor jön Isten, aki ellen viszont bőségesen vétettünk akarva és akaratlan. Mert káromoltuk őt. Szent napját semmibe vettük, s nem mentünk istentiszteletre. Szóba se álltunk vele, hálát nem adtunk neki, legfeljebb követelőztünk nála. Bálványaink után futottunk, s azoktól vártuk a boldogságot. Teremtényeit, embertársainkat pedig kihasználtuk, becsaptuk, megkárosítottuk és sokféleképpen szavakkal és tettekkel bántottuk. És akkor jön Isten, aki ellen mindezt elkövettük, és azt mondja: Én akkor is szeretlek téged. Annyira szeretlek, hogy egyik személyem, a Fiú kereszthalált vállalt érted. Kifizette bűneid árát, s ezért neked ajándékozom bocsánatomat. Neked csak fel kell ismerned, hogy szükséged van rá, és el kell fogadnod a bocsánatot. S ha ezt megteszed, meglátod, annyira szeretlek, hogy Szentlelkemet adom szívedbe, hogy segítsen neked, megszabadulni a bűntől. Hiszen te is tudod, hogy nem voltál boldog bűneidben. Nem voltál boldog, mikor tiszteletlen voltál szüleiddel. Sem akkor, mikor elcsaltál valamit. De akkor se, mikor megcsaltad házastársadat, vagy mikor elvetted gyermeked életét. Tudod jól, hogy ez nem a boldogság időszaka. Nem tett boldoggá, mikor a bajban átkoztad az Istent vagy követelőztél nála, de nem érezted vigasztaló jelenlétét. De Isten annyira szeret, hogy kész adni szívedbe Szentlelkét, hogy ne távoli „egy istened” legyen, hanem a Jézusban közeljött, és Jézusban megismert Szentháromságisten, azaz az egy élő Isten legyen az Istened. Aki közeli. Aki kegyelmes. Aki a másikat is pont úgy szereti, mint téged. Aki a pogányt is éppen úgy, mint a zsidót, a régi reformátust is ugyanúgy, mint az éppen most csatlakozót. Aki törődik veled, és várja, hogy te is foglalkozz vele. Ő nem langymeleg vallásosságra, hanem szoros kapcsolatra hív, szeretetkapcsolatra, mert Ő önmagában, a Szentháromságban is a szeretetkapcsolatot éli, Ő az embereket is vég nélkül szereti, s Ő tőlünk is azt várja, hogy mi is bekapcsolódjunk az Ő szeretetébe azzal, hogy szeretjük Őt és egymást. Mert Jézus által pont az tárult fel Istentől, ami a legbensőbb lényege, amit az Újszövetség mond ki: „az Isten szeretet”. És erre a szeretetre tanít, nevel, segít minket Isten bennünk szállást vevő harmadik személye, a Szentlélek, mert ebben a szeretetben élve, ezt gyakorolva lehet boldog az életünk.

Korinthusban voltak, akik ezt nem akarták. Nekik fontosabb volt a szokásuk, a büszkeségük, hogy magukat jobbnak tarthassák másoknál. Fontosabb volt nekik a politika, a vágyott zsidó világuralom. És ki tudja, mi minden volt még nekik, meg az evangélium előtt zárva maradó pogányoknak fontosabb. De voltak a zsidók között és a pogányok között is, akik Isten Jézusban megismert kegyelmét, közelségét, szeretetét örömmel fogadták. S az örvendezőké lett az a kincs, hogy élhetik a Szentháromság Isten lényéből kiáradó szeretetet, mely a földön boldogságukká, a mennyben pedig üdvösségüké lett.

Éljük mi is ezt a Szentháromságból áradó szeretetet az Atyaisten előtt magunkat alázatosan meghajtva, a Fiúisten áldozatát és kegyelmét elfogadva, a Szentlélekistennel lelkünkben betöltekezve, és egymást, régi és új testvéreinket szeretve! Ámen.

1. Kik szegültek szembe Pállal ebben a történetben, akik még semmit nem hallottak az élő Istenről vagy a vallásos zsidók?
 2. Mikor és miért kezdték el szidalmazni Pált?
 3. Pál hogyan reagált a zsidók ellenállására?
 4. Volt-e a zsidók között, aki befogadta az evangéliumot?
 5. Ha valaki nem ismeri közületek a hivatkozott gazdag ifjú történetét (vagy már nem emlékszik pontosan rá), akkor olvassátok fel! (Mk; 10.)
- a) Ismertek a prédikációban említett „egy isten” hívő embereket? Esetleg neked is volt olyan életszakaszod, amikor valamelyik jellemző mondat a te szádát is elhagyhatta volna?
 - b) Számodra mit jelent a Szentháromság? Mely személyeit szoktad imádságban segítségül hívni? Mi az, amit kifejezetten Jézus személyén át ismerhetsz meg az Istentől, s mi az, amit a Szentlelken keresztül? Tudtátok, hogy a pünkösdi utáni vasárnapon a Szentháromságot ünnepelek?
 - c) Pál elfogadta azt a helyzetet, hogy a zsidók közül sokan elutasítják, s ment a pogányokhoz. Ma is van sok „régiformátus család”, aki elutasítja Jézust. Szerintetek ma mi a teendő? Ismertek olyan régi vallásosokat, akik megtértek, megelevenedtek hitükben? És olyan hitetleneket, akik megtértek? Melyik csoport képezi a gyülekezeti többséget?
 - d) Érzed a Szentlélek segítségét abban, hogy bűnöket kerülj el, hogy legyőzd magadban az önzést, irigységet, féltékenységet, haragot, indulatokat, stb.? És abban, hogy tudd elfogadni és szeretni felebarátaidat?